

Μακεδονικά

Τόμ. 2

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

1941-1952

ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.
1953

Εμ. Θ. Γρηγορίου, Τό βουλγαρικόν όργιον αίματος
εις τήν Δυτικήν Μακεδονίαν (1941-1944). Αθήναι,
1947. 8ον σ. 167.

Στίλπων Π. Κυριακίδης

doi: [10.12681/makedonika.9307](https://doi.org/10.12681/makedonika.9307)

Copyright © 2016, Στίλπων Π. Κυριακίδης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Κυριακίδης Σ. Π. (2017). Εμ. Θ. Γρηγορίου, Τό βουλγαρικόν όργιον αίματος εις τήν Δυτικήν Μακεδονίαν (1941-1944). Αθήναι, 1947. 8ον σ. 167. *Μακεδονικά*, 2, 775-776. <https://doi.org/10.12681/makedonika.9307>

Ἀπόρροια τῶν ἐκθέσεων τούτων εἶναι ἡ σειρά τῶν ἀνωτέρω ἀναγραφομένων τόμων, οἵτινες κατὰ τὴν βεβαίωσιν τοῦ συγγραφέως περιλαμβάνουν ὀλόκληρον σχεδὸν τὴν ὕλην αὐτῶν, καὶ εἰς τοῦτο ἔγκειται ἡ ἀξία αὐτῶν ὡς πρώτης ἱστορικῆς πηγῆς. Διότι ὁ συγγραφεὺς δὲν ἐξιστορεῖ ἀπλῶς καὶ γενικῶς τὰ κατὰ τὴν Κατοχὴν, δὲν γράφει γενικὴν τινα ἱστορίαν τῶν χρόνων αὐτῆς, ἀλλὰ μᾶς δίδει αὐτούσια τὰ γεγονότα, μὲ χρονολογίας καὶ ὀνόματα πιθόντων καὶ αὐτοπτῶν καὶ ἔγγραφα καὶ σύγχρονα δημοσιεύματα, διὰ νὰ χρησιμεύσουν ὀψέ ποτε ὡς ἀψευδῆ τεκμήρια διὰ τοὺς μέλλοντας ἱστορικοὺς τῆς περιόδου ταύτης.

Ἀκολουθῶν τὰς ἐκθέσεις του κατατάσσει τὴν παρεχομένην ὕλην κατὰ ἑξαμηνίας καὶ ἔτη, πλήρη δ' ἔχων καὶ σαφῆ ἀντίληψιν τῶν τε γεγονότων καὶ τῶν χρησιμοποιηθειῶν ὑπὸ τῶν προπαγανδῶν μεθόδων ὑποδιαιρεῖ ταύτην εἰς κεφάλαια ἀναλόγως τῆς φύσεως αὐτῆς, σαφηνίζοντα τὰ τε αἷτια τῶν γεγονότων, ὡς καὶ τὴν πολύμορφον συστηματικὴν δρᾶσιν τῶν προπαγανδῶν. Ἡ κατὰ ἔτη καὶ ἑξαμηνίας διάρθρωσις τῆς ὕλης ἦτο φυσικὸν εἶς τινα σημεῖα γενικώτερα νὰ προκαλέσῃ ἀναποφεύκτους τινὰς ἐπαναλήψεις, αἱ ὁποῖαι ὁμως εἶναι ἀσήμαντοι ἐν σχέσει πρὸς τὸν ὄγκον τῆς προσφερομένης ἐκάστοτε νέας ὕλης.

Τὸ ὕφος τοῦ συγγραφέως εἶναι ἐν τῷ συνόλῳ σύντομον καὶ στρατιωτικόν, ἀλλὰ σαφὲς καὶ εὐχάριστον εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, διαπνέεται δὲ ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον ὑπὸ ἐνθέμου φιλοπατρίας. Τὸ πλῆθος τέλους τῶν ἐκ τῆς ὑπαίθρου πληροφοριῶν, ἡ ὁποία καὶ ὑπέφερε τὰ περισσότερα ἐκ τῶν δεινῶν τῆς κατοχῆς, καθιστᾷ τὸ ἔργον ἐνδιαφέρον ἀνάγνωσμα καὶ διὰ τοὺς Ἕλληνας χωρικοὺς, οἱ ὁποῖοι πολλάκις θὰ συναντήσωσιν εἰς τὰς σελίδας αὐτοῦ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐγνώρισαν, καὶ γεγονότα, τὰ ὁποῖα ἔζησαν.

ΣΤΙΑ ΠΩΝ Π. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

Ἐμ. Θ. Γρηγορίου, Τὸ βουλγαρικὸν ὄργιον αἵματος εἰς τὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν (1941 - 1944). Ἀθῆναι, 1947. 80ν σ. 167.

Ὁ ἀείμνηστος συγγραφεὺς, τὸν ὁποῖον ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας εὗρεν ὁ θάνατος, δημοσιογράφος ἐξ ἐπαγγέλματος, ἐπὶ τῇ βάσει σημειώσεων καὶ στοιχείων, τὰ ὁποῖα ἐκράτησεν ὁ ἴδιος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Κατοχῆς, ἐμπιστευτικῶν ἐκθέσεων, ἀποστελλομένων εἰς Κάϊρον, καὶ ἀνεκδότου μελέτης τοῦ ἀξιωματικοῦ Ἀντωνίου,¹ ἐδημοσίευσε κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1945 σειράν ἄρθρων εἰς τὴν ἑφημερίδα «Ἀσύρματον», διὰ τῶν ὁποίων ἠθέλησε νὰ

¹ Ἡ μελέτη αὕτη, ἂν δὲν ἀπατώμαι, εἶναι ἡ δημοσιευθεῖσα βραδύτερον ὑπὸ τὸν τίτλον, *Κων. Ἀντωνίου*, Σλοβικὴ καὶ κομμουνιστικὴ ἐπιβουλὴ καὶ ἀντίστασις τῶν Δυτικομακεδόνων Θεσσαλονίκη, 1950.

δώση εἰκόνα τῆς τραγωδίας τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Κατοχῆς. Τὰ στοιχεῖα συνεπλήρωσε βραδύτερον ἐκ τῶν ἐλθόντων εἰς φῶς κατὰ τὴν δίκην τοῦ Βουλγάρου Κάλτσεφ καὶ τοῦ Ἰταλοῦ Ραβάλι, οἱ ὁποῖοι ἦσαν οἱ κυριώτεροι ὀργανωταὶ τῶν διαπραχθέντων ἐν τῇ Δυτικῇ Μακεδονίᾳ κακουργημάτων κατὰ τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ. Ἐχων ὡς βάσιν τὰ δημοσιευθέντα ἄρθρα καὶ τὰ ἐν τῷ μεταξὺ συλλεγέμενα νέμει στοιχεῖα ὃ συγγραφεὺς ἔδωκεν εἰς τὴν δημοσιότητα τὸ παρὸν ἔργον «ὡς μικρὰν συμβολήν, ὅπως μετριοφρόνως λέγει ὁ ἴδιος, εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ μαρτυρικοῦ καὶ ἠρωϊκοῦ μας ἔθνους».

Ἡ συμβολὴ πράγματι εἶναι σπουδαία. Γεγονότα μὲ ὀνόματα καὶ χρονολογίας, ἀφηγήσεις καὶ ἐπίσημα ἔγγραφα ἀφθονοῦν εἰς τὸ βιβλίον, ἐν παραρτήματι δὲ προστίθενται καὶ πίνακες κατὰ ἐπαρχίας τῶν τε καταστραφειῶν οἰκοδομῶν, καθὼς καὶ τῶν ἐκτελεσθέντων εἰς ἑκατὸν πέντε πόλεις καὶ χωριά τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας. Μὲ τὰ στοιχεῖα αὐτά, μολονότι φυσικὰ δὲν ἐξαντλοῦνται τὰ ἀνεξάντλητα δυστυχῶς φρικτὰ γεγονότα τῆς Κατοχῆς, τὸ βιβλίον ἀποβαίνει πρώτης τάξεως ἱστορικὴ πηγὴ τῶν δυστυχῶν χρόνων, τῶν ὁποίων εἰκόνα ζωηρὰν δίδει, καὶ τεκμήριον ἀναμφισβήτητον τῆς κακούργου διαγωγῆς ὠρισμένων ὀργάνων τῶν κατακτητῶν καὶ τῶν ὀπισθεν αὐτῶν δρασάντων Βουλγάρων κομμυτατζίδων καὶ τῶν συμμαχησάντων μετ' αὐτῶν κομμουνιστῶν.

Τὰ γεγονότα ἐκτίθενται σαφῶς μὲ γλῶσσαν ζωηρὰν, τὴν ὁποίαν πλημμυρίζει βαθεῖα ἔθνικὴ συγκίνησις καὶ ἀνθρωπίνη ὀργὴ καὶ ἀγανάκτησις διὰ τὰ τελεσθέντα κακουργήματα, αἱ ὁποῖαι μεταδίδονται καὶ εἰς τὸν ἀναγνώστην. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν δὲν θὰ ἦτο ὑπερβολή, ἐὰν τὸ ἔργον χαρακτηρισθῆ ὡς ἔθνικὸν ἀνάγνωσμα δι' ὅλους τοὺς Ἕλληνας καὶ ἰδίᾳ τοὺς δεινοπαθήσαντας πληθυσμοὺς τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας, τὰ δεινὰ ἀκριβῶς τῶν ὁποίων ἐξιστορεῖ.

ΣΤΙΑΤΩΝ Π. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

Σωκράτους Κουγέα, Ἡ ὑπὸ τοὺς Μακεδόνας ἔνωσις τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ ὃ καταστατικὸς αὐτῆς χάριτος (Διάλεξις γενομένη ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν). [Μακεδονικὴ λαϊκὴ βιβλιοθήκη ἀρ. 6]. Θεσσαλονίκη, 1952. 8ον σ. 16.

Ὁ συγγραφεὺς, τέως καθηγητῆς τῆς ἀρχαίας ἱστορίας καὶ νῦν πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας, δεχθεὶς εὐχαρίστως τὴν πρόσκλησιν τῆς Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, ὅπως λάβῃ μέρος εἰς τὴν σειρὰν τῶν διαλέξεων αὐτῆς, ἐξέλεξε ὡς θέμα τῆς πρὸς τὸ μακεδονικὸν κοινὸν ὀμιλίας του τὴν ὑπὸ τοὺς Μακεδόνας ἔνωσιν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ τὸν καταστατικὸν αὐτῆς χάριτην.